

Plasencia

Historie

Met gepaste trots vermeldt het gemeentebestuur van Plasencia nog altijd de leuze *Ut placeat Deo et hominibus* (Om God en de mens te behagen), in 1186 door koning Alfons VIII van Castilië aan de plaats gehecht, nadat hij de streek op de Moren veroverd had. Als Romeinse garnizoensplaats droeg de plaats de naam Dulcis Plácida en als Moorse stad heette hij Ambroz. In 1189 bekrachtigde paus Clemens III de status van deze christelijke stad met een bisschopszetel. De eerste bisschop zette vaart achter de bouw van een kathedraal en andere kerkelijke gebouwen. Al in 1195 wonnen de Moren de Slag bij Alarcos, op zo'n 120 km afstand van Plasencia, heroverden ook de stad en verwoestten alle christelijke bouwwerken grondig. Twee jaar later wonnen de christenen de Slag bij Las Navas de Tolosa, namen op hun beurt de stad weer triomfantelijk in bezit en begonnen daadkrachtig aan de wederopbouw. Deze woelige periode is door de schrijver-priester Jesús Sánchez Adalid in 2008 tot leven gewekt in de roman [De ziel van de stad](#).

Het bestuur van stad en omgeving werd ruim twee eeuwen gedeeld door bisschoppen en edelen, totdat in 1442 koning Johan II de titel graaf van Plasencia verstrekte aan Pedro de Zúñiga. Diens zoon Álvaro erfde de titel en werd in 1476 door Isabella I van Castilië bevorderd tot hertog. De ceremoniële titel Hertog van Plasencia bestaat nog altijd. Medio 17e eeuw kocht Plasencia om samen met de omringende steden voor 80.000 ducaten een stem in de Cortes.

Ligging

Het is niet verbazingwekkend dat Plasencia op grond van de ligging altijd een sterke aantrekkingskracht heeft uitgeoefend op heersers en bestuurders. Er zijn zelfs restanten van een Keltische burcht gevonden. De stad in het noorden van Extremadura is strategisch gelegen aan de Vía de la Plata, de Romeinse weg die noord-zuid van Mérida naar Astorga loopt, een natuurlijke doortocht in het gebergte. De rivier de Jerte vormt er een royale bocht en zorgt voor vruchtbare velden met vele boomgaarden. Ook in de stad is het aangenaam vertoeven, vooral door schaduwrijke parken, waarvan een op een eiland in de rivier.

Stadsbeeld

De middeleeuwse dubbele stadsmuur telde zeven poorten en wel zeventig torens. Verschillende gedeelten van de stadsmuur zijn gerestaureerd, enkele stadspoorten en een vijftal torens. Bij de Torre Lucía is de muur een eind te bewandelen, waarbij een fraai uitzicht over de omgeving geboden wordt. Vanaf de arcadenomzoomde Plaza Mayor leiden zeven voormalige gildestraten naar de stadspoorten.

Via een imposant aquaduct uit de 16e eeuw, de Bogen van Sint Antonius genoemd, vond eeuwenlang de drinkwatervoorziening van de stad plaats. Het geheel telt 55 bogen, is 18 meter hoog en 300 m lang.

Aan één plein zijn alle belangrijke kerkelijke gebouwen van Plasencia gesitueerd. De nieuwe kathedraal, waaraan vanaf 1498 maar liefst tachtig jaar gebouwd is, heeft een indrukwekkende voorgevel in platereske stijl en koorzetels met minutieus houtsnijwerk. De oude kathedraal toont zowel romaanse als gotische stijlkenmerken. Bij de bouw van de nieuwe kathedraal moest de oude geleidelijk het veld ruimen tot er nog maar een klein deel van resteerde. Vlakbij bevinden zich ook het 18e-eeuwse bisschoppelijk paleis en het Casa del Deán, het huis van de deken. Op de plaats van het klooster van Santo Domingo ofwel van San Vicente Ferrer, in de 15e eeuw gebouwd, stond ooit de grootste synagoge van de stad. Nu is hierin de nationale parador van Plasencia gehuisvest. De straten eromheen vormden eertijds de joodse wijk van de stad.

Verspreid door de stad zijn ook vele grote herenhuizen te bewonderen, met recht paleizen genoemd. Sommige worden nog steeds door particulieren bewoond, zoals het oorspronkelijk uit de 13e eeuw stammende Paleis van Monroy, gewoonlijk 'het Huis met de twee Torens' genoemd, en het renaissancistische Paleis van de Markies van Mirabel, dat nu gedeeltelijk als museum is ingericht.

Op de Plaza Mayor is het Casa Consistorial, het gemeentehuis, de blikvanger. Het huidige gebouw dateert uit 1966 en is een reconstructie van een gebouw uit 1523, in neo-gotische en neo-renaissancistische stijl. Het gebouw heeft een dubbele arcade en een klokkentoren met kleurige pop die de uren slaat, Abuelo Mayorga.

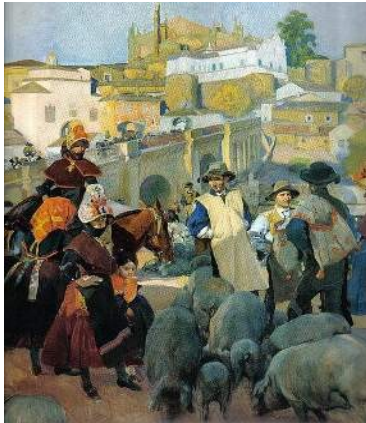
Abuelo Mayorga

Abuelo Mayorga (opa of oude man Mayorga) is dominant aanwezig in Plasencia. De pop is 2 meter hoog, weegt 85 kilo en dateert van 1973. Hij had enkele voorgangers. Van de eerste pop is bekend dat hij medio 15e eeuw aan de stad geschonken werd door Leonor de Pimentel, de vrouw van de eerste graaf van de stad, Pedro de Zúñiga. Pas in 1570 echter werden de klok en de pop voor het eerst vermeld in een document, waarin het loon van de onderhoudsman verhoogd werd. De eerste pop heeft het tot 1743 uitgehouden en werd spoedig daarna vervangen. De tweede werd in 1811 door Franse, ingekwartierde soldaten vernield. Pas in 1935 werden de derde klok met pop aan de toren bevestigd. Die pop bleek echter te zwaar, waardoor de klok structureel achterliep. Hij werd al spoedig van de toren gehaald, maar pas in 1973 kwam de vierde versie, ontworpen door de plaatselijke muzikleraar en schilder Manuel Calderón Polo. De naam van de pop schijnt ontleend te zijn aan het dorp Mayorga bij Valladolid.

Het sfeervolle Etnografische textielmuseum Pérez Enciso, in een voormalig hospitaal, is vooral gewijd aan de geschiedenis van weef- en borduurwerk en beschikt over een uitgebreide collectie regionale klederdrachten.

In een imposant rechthoekig complex dat begin 20e eeuw in modernistische stijl gebouwd werd als weeshuis en later dienst deed als militaire kazerne, zijn vanaf 1998 vier uitstekend geoutilleerde universitaire opleidingen gevestigd. Het gebouw wordt nu de Campus van Plasencia genoemd.

Op het schilderij *El Mercado* legde Joaquín Sorolla, een impressionistisch schilder uit Valencia, in 1917 op treffende wijze het kleurrijke stadsbeeld van Plasencia vast tijdens de traditionele donderdagmarkt op de Plaza Mayor.

Heleen Peeters, 6 juni 2010